

<sida1>

[<Ink. den 12 Februarii 1850 347, 447/1849.> [domkapitlets anteckningar](#)]

Till Maxime Venerandum Consistorium i Hernösand!

Uti skrifvelse af den 12te Dec[.] 1849 har M.V. Consistorium ytterligare äskat undertecknads förklaring öfwer en i Förgångsmannen Adam Johansson Muodoslompolos namn författad och till Kongl. Majts Resp. Befallningshafwande i Norrbottens län ställd klagoskrift öfver Bondesönerna Gustaf Johansson Muodoslompolo, Johan Nilsson Muodoslompolo och Rajd Lappen Anders Jonsson, de der enligt klagandens förmenande skola hafwa stört husfriden uti klagandens hemvist.

Ehuru inledningen till denna klagoskrift innehåller åtskilliga gallblandade utgjutelser, icke allenast emot mig, utan äfwen emot prester i allmänhet, tyckes likwäl klagoskriftens hufvudpunkter vara rigtade emot förenämde personer, hwilkas förklaring härmed bifogas.

Emellertid tyckes både min och de nämnde Personernas förklaring numera wara öfwerflödig, enär förgångsmannen Adam Johansson Muodoslompolo uti flera wittnens närwaro, förklarar, att han hwarken anmodat någon, att författa en sådan skrift, ej heller satt sitt bomärke derunder. Det är för mig omöjligt att bedöma, huruvida ifrågavarande klagoskrift blifwit författad med Adam Johanssons samtycke eller icke; emellertid förmodas, att en till Norrige förrymd Länsman vid namn Bucht kommen från Luleå skall wara skriftens författare.

Jag hemställer alltså till M. V. Consistorii upplysta pröfning, huruvida dylika anonyma smädeskrifter, författade af kringstrykande och förrymda brottslingar

<sida2>

hwarigenom allmogen kan förledas till oskäligen rättegångar, må kunna till pröfning upptagas, enär den med lagens former obekante i ett sådant fall, som detta, icke eger tillfälle, att söka upprättelse af en förrymd brottsling. Skulle M. V. Consistorium anse författaren till denna Smädeskrift, som härmed bifogas, förtjena större trowärdighet, än dessa af mig anförda skäl, så skall jag icke underlåta, att förskaffa mig skrifteligt intyg af Adam Johansson M[u]odoslompolo, att han enligt sin egen mundteliga uppgift den 15de December 1849, hwarken anmodat någon att författa en sådan skrift, ej heller satt sitt bomärke derunder. Jag kunde icke vid det omförmälta tillfället affordra honom detta nyssnämnda intygande Skrifteligen, emedan Mannens obestämda och vacklande karaktär icke kunde ingifwa mig något förtroende till hans ord: och hoppas jag, att M. V. Consistorium icke twingar mig att affordra honom ett sådant wittnesbörd, emedan han, enligt min öfvertygelse, dermed skulle inledas, att återigen med sitt Bomärkes undersättande bestyrka lögnen.

Jag misstänker nemligen, att Klaganden, vid den tid, då klagoskriften skrefs, varit beherrskad af en infernalisk passion, som yttrar sig såsom Andeligt hat, hwilket varit rätta motivet till alla religions förföljelser, ehuru denna passion blifwit af den opartiska historien brännmärkt med nedrighetens och den moraliska förblindelsens stämpel. Och af denna infernaliska passion tyckes deri oftanämnda smädelseskrifters författare hafwa varit genomträngd både till kropp och själ. Ehuru stadd på en rymning (antaget att Bucht, såsom troligt, är författaren) måste han wäl såsom "äkta Lutheran" och hänförd af den Orthodoxa gallans intryck på hjernan, förfäktat Lutherska lärans renhet, hwilken han föreställt sig vara i fara att kränkas genom Läsarens botpredikningar. Jag förmodar alltså, att klaganden uti Februarii Månad 1849 var författarens Trosförvandt, att han var beherrskad af samma Jesuitiska passion, som skriftens författare och att han sålunda icke allenast

<sida3>

samtyckt till Klagoskriftens innehåll, utan äfwen egenhändigt densamma bestyrkt med sitt bomärke. Emellertid har mannens andeliga hat till Läsarena något gifwit sig, och hans naturliga hufwudpassion; egennyttan, har åter gjort sig gällande. Denna nedriga passion drifwer honom nu, att emot bättre vetande förneka sin förra handling. Kan nu skriftens författare icke bewisa, att klaganden satt sitt bomärke under skriften, så har han gjort sig skyldig till ansvar för missbruk af annan mans namn. Jag hemställer alltså ännu en gång till M. V. Consistorii pröfning, huruvida en sådan skrift förtjenar något afseende, hvars författare anses vara en förrymd lagbrytare, och hwars underskrifwande part förnekar sitt eget namn. Så mycket försvar tror jag mig såsom anklagad part ega rättighet att wänta af landets lagar, att jag, innan förklaring mig affordras, bör blifwa underrättad om den person, som genom mitt förwällande skall hafwa blifwit förolämpad.

Vidare, enär M. V. Consistorium uti målet rörande Sofia Ulrika Henriksdotter, hwilken, enligt anfördt klagomål af wederbörande målsmän, Maria Kristina Tornberg och Johan Henriksson Vänkö, enskild skrift skall hafwa blifwit förwägrad, utan fästadt afseende å klagoskriftens olagliga form, alfwarligen förständigat mig, att med förklaring öfwer skriftens hemliga innehåll skyndsammeligen inkomma; så wågar jag ödmjukast, med åberopande af ofvanstående exempel, utwisande, huruledes en handling ställd i olaglig form kan ådraga antingen författaren eller utgifvaren ett stort ansvar och oförskylld skada, anhålla, att båda ifrågawarande klagoskrifter måtte återsändas till vederbörande för att iklädas sin lagliga form, ifall klagande parterna wilja fullfölja sina klagomål: men skulle Max. Venerandum Consistorium förwägra mig denna billiga och på grundade skäl förebragta anhållan, så finner jag mig föranlåten, att begära hänwisning till Besvärs anförande.

<sida4>

Hwad särskildt anhängigtgjorda målet rörande Sofia Ulrika Henriks dotter vidkommer, så, enär bewisas kan, att Förmyndaren Wänkö 1° icke egenhändigt tecknat sitt bomärke under klagoskriften och 2do icke af fri

wilja gifwit sitt samtycke till klagoskriftens författande, aldenstund han genom främmande personer blifwit lockad och tubbad, till och med hotad, derest han icke förfogade sig efter deras önskan, hwilkas ömtåliga samwete finner sig högeligen beswäradt af mina Nykterhets Predikningar, såsom warande det gröfsta Kätteri, hwarigenom allmogen förledes till affall från den rena, äkta i brännvinspannan och spritdrycken förklarade Lutheranismen; är min afsigt med förenämnde anhållan, att twinga hala och slingrande Ormar, hwilka helst smyga i mörkret, att Krypa fram i dagsljuset. Det hörer till sakens natur, att alla sådana personer finna sig högeligen beswärade af sanningens bittersalt. Men om saltet mister sin sälta, hwarmed skall man då salta? Hade icke saltet mistat sin sälta inom Lutherska kyrkan, skulle inga (åtminstone ej så många sådana) blodsugare funnits till. — Men då jag har all anledning att förmoda, det M. V. Consistorium ej lärer taga parti af krögare — dessa efter slem vinning snikna blodiglar; så är min anhållan, att dessa och deras gynnare ej måtte få hemligen göra sina ilskna angrepp emot en dem obehaglig sanningens tolk och emot förmenta oordentligheter, utan framträda med öppet visir, då jag och lofwar att öppet möta dem och ej af förfärelse rymma ur fältet.

Pajala och Kengis den 4de Januarii 1850.

L. L. Læstadius.